

Presidència de la Generalitat

LLEI 8/2008, de 20 de juny, de la Generalitat, dels Drets de Salut de Xiquets i Adolescents. [2008/7766]

Sia notori i manifest a tots els ciutadans que Les Corts han aprovat, i jo, d'acord amb el que estableixen la Constitució i l'Estatut d'Autonomia, en nom del Rei, promulgue la llei següent:

Preàmbul

La primera declaració oficial destinada a protegir els drets dels menors va ser redactada en 1923, en acabar la Primera Guerra Mundial. En 1959 l'Organització de les Nacions Unides va proclamar a Ginebra els deu drets fonamentals del xiquet hospitalitzat, va destacar que la seua falta de maduresa física i intel·lectual fa imprescindible la necessitat d'una atenció adequada i especial per a ells. En 1986 es va redactar la Carta Europea dels Xiquets Hospitalitzats, que enumera els drets especials que tenen quan, per alguna causa, han de ser ingressats en un hospital.

L'evolució que la figura del xiquet ha tingut en els darrers anys exigeix articular una legislació d'acord amb aquesta nova dimensió social. El xiquet ha passat de ser un objecte de protecció a ser un subjecte de drets, i la protecció és un dels que l'emparen. Aquest canvi d'enfocament ha estat, en gran part, promogut per la Convenció de les Nacions Unides sobre els Drets del Xiquet, de 20 de novembre de 1989 (RCL 1990, 2712).

La resposta ràpida de la comunitat internacional –única en l'evolució dels drets de l'home– ha accelerat l'acceptació, la divulgació i la consolidació d'aquesta perspectiva nova. Els continguts declaratius han tingut reflex normatiu en el nostre entorn sociocultural, i els principis de protecció, provisió i participació defesos per la convenció s'han traduït en drets específics el contingut dels quals garanteix l'aplicació efectiva d'aquells.

L'article 43 de la Constitució Espanyola reconeix el dret a la protecció de la salut, i confereix als poders públics la competència per a organitzar i tutelar la salut pública a través de mesures preventives i assistencials, i també fomentar l'educació sanitària. I l'article 148.1.21 conferix a les comunitats autònomes la capacitat per a assumir competències en sanitat i higiene.

L'article 18.5 de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, General de Sanitat, estableix que les administracions públiques, a través dels serveis de salut i dels òrgans competents en cada cas, desplegaran, entre altres, les actuacions següents: programes d'atenció a grups de població de major risc i programes específics de protecció contra factors de risc, i també els programes de prevenció de les deficiències, tant congènites com adquirides.

El Decret 147/1986, de 24 de novembre, del consell, regula el programa per a la promoció de la salut de la mare i el xiquet.

La Llei 1/2003, de 28 de gener, de la Generalitat, de Drets i Informació al Pacient de la Comunitat Valenciana, reconeix i garanteix els drets dels pacients com a expressió de respecte a la seua dignitat humana. Però, sent una llei de caràcter general, es fa necessari abordar, d'una manera pròpia i pròxima a la realitat del menor, els drets que han de garantir-li el desenrotllament físic i psíquic, afavorir la seua incorporació a la vida adulta i possibilitar que la societat que ells creen en el futur siga també una societat més saludable.

La present llei té com a finalitat que els xiquets i adolescents de la Comunitat Valenciana tinguen garantit el seu dret a la salut, en el seu sentit més ampli, apostant, clarament, per la integració social dels infants amb la seua malaltia o discapacitat.

Per a aconseguir este objectiu la llei s'articula en tres títols, dos disposicions transitorias, una derogatòria i dos finals.

En el títol preliminar s'estableix l'objecte i àmbit de la llei i els drets generals que estan relacionats amb la naturalesa intrínseca del xiquet, considerat este com ser humà en una de les etapes més vulnerables de la vida, etapa en què tot el que no es faça o es faça de mane-

Presidencia de la Generalitat

LEY 8/2008, de 20 de junio, de la Generalitat, de los Derechos de Salud de Niños y Adolescentes. [2008/7766]

Sea notorio y manifiesto a todos los ciudadanos, que Les Corts han aprobado, y yo, de acuerdo con lo establecido por la Constitución y el Estatuto de Autonomía, en nombre del Rey, promulgo la siguiente ley:

Preámbulo

La primera declaración oficial destinada a proteger los derechos de los menores fue redactada en 1923, finalizada la Primera Guerra Mundial. En 1959 la Organización de las Naciones Unidas proclamó en Ginebra los diez derechos fundamentales del niño hospitalizado, destacando que su falta de madurez física e intelectual hace imprescindible la necesidad de un cuidado adecuado y especial para él. En 1986 se redactó la Carta Europea de los Niños Hospitalizados, enumerando los derechos especiales que tienen cuando, por alguna causa, deben ser ingresados en un hospital.

La evolución que la figura del niño ha tenido en los últimos años exige articular una legislación acorde con esta nueva dimensión social. El niño ha pasado de ser objeto de protección a ser sujeto de derechos, siendo la protección uno de los que le amparan. Este cambio de enfoque ha sido, en gran parte, promovido por la Convención de las Naciones Unidas sobre los derechos del niño, de 20 de noviembre de 1989 (RCL 1990,2712).

La respuesta rápida de la comunidad internacional –única en la evolución de los derechos del hombre– ha acelerado la aceptación, la divulgación y el afianzamiento de esta perspectiva nueva. Los contenidos declarativos han tenido reflejo normativo en nuestro entorno sociocultural, y los principios de protección, provisión y participación defendidos por la convención, se han traducido en derechos específicos cuyo contenido garantiza la efectiva aplicación de aquéllos.

La Constitución Española reconoce, en su artículo 43, el derecho a la protección de la salud y confiere a los poderes públicos la competencia para organizar y tutelar la salud pública a través de medidas preventivas y asistenciales, así como fomentar la educación sanitaria. Y en su artículo 148.1.21 confiere a las Comunidades Autónomas la capacidad para asumir competencias en sanidad e higiene.

La Ley 14/1986, de 25 de abril, General de Sanidad, en su artículo 18.5, establece que las Administraciones públicas, a través de sus servicios de salud y de los órganos competentes en cada caso, desarrollarán, entre otras, las siguientes actuaciones: programas de atención a grupos de población de mayor riesgo y programas específicos de protección frente a factores de riesgo, así como los programas de prevención de las deficiencias, tanto congénitas como adquiridas.

El Decreto 147/1986, de 24 de noviembre, del Consell, regula el programa para la promoción de la salud de la madre y el niño.

La Ley 1/2003, de 28 de enero, de la Generalitat, de derechos e información al paciente de la Comunitat Valenciana, reconoce y garantiza los derechos de los pacientes como expresión de respeto a su dignidad humana. Pero, siendo una Ley de carácter general, se hace necesario abordar, de una manera específica y próxima a las necesidades reales del menor, los derechos que deben garantizarle el mejor desarrollo físico y psíquico, favoreciendo su incorporación a la vida adulta en las condiciones más idóneas de salud y posibilitando que la sociedad que ellos creen en el futuro sea también una sociedad más saludable.

La presente ley tiene por finalidad que los niños y adolescentes de la Comunitat Valenciana tengan garantizado su derecho a la salud en su sentido más amplio, apostando, claramente, por la integración social de los niños con su enfermedad o discapacidad.

Para conseguir dicho objetivo la Ley se articula en tres títulos, dos disposiciones transitorias, una derogatoria y dos finales.

En el título preliminar se establece el objeto y ámbito de la ley y los derechos generales que están relacionados con la naturaleza intrínseca del niño, considerado éste como ser humano en una de las etapas más vulnerables de la vida, etapa en la que todo lo que no se haga o se

ra inadequada influirà en el seu present, i indubtablement, també en el seu futur.

En el títol I s'enumeren els drets específics relacionats amb el naixement i la lactància materna. La salut del menor comença a forjar-se abans del naixement i per això les atencions a la mare durant l'embaràs i el part seran d'una gran importància. Afavorir la participació del pare en tot el procés, propiciar un ambient adequat en el naixement i enfortir el vincle maternoinfantil des d'eixe mateix moment, així com promoure la lactància materna, són qüestions que afavorixen el millor desenrotllament del xiquet.

Així mateix, s'articulen els drets de promoció de la salut, prevenció de minusvalideses psíquiques i físiques, exàmens de salut i calendari vacunal, mesures per a afavorir els coneixements de puericultura de totes les persones que són responsables de l'atenció dels xiquets, així com l'atenció sanitària del menor, en la qual destaca l'eliminació de barreres arquitectòniques, confort, separació de les zones pediàtriques de les d'adults i la importància de facilitar que els xiquets puguen estar acompanyats pels pares o tutors en les institucions sanitàries.

Queden també arrellegats en este títol I els drets propis del xiquet hospitalitzat, i es despleguen aspectes importants de l'hospitalització com són les aules escolars, que fan possible que els xiquets no interrompen l'aprenentatge escolar, els espais lúdics i biblioteca i el dret a la informació, l'elecció i el consentiment informat dels menors, en harmonia amb els deures dels pares o tutors.

Finalment, s'al·ludix a la salut dels adolescents per considerar que en esta etapa es presenten unes necessitats específiques que han de tindre també respostes específiques, i es recull en un capítol el dret a un medi ambient saludable. La Generalitat, igual que ho fa la Estratègia Europea de Salut i Medi Ambient, reconeix que protegir el medi ambient significa protegir la salut i de manera molt especial la dels xiquets i adolescents.

Esta llei dels drets de salut de xiquets i adolescents és expressió d'una sensibilitat especial amb els menors més vulnerables o desprotegits i, per això, el títol II garanteix una atenció sanitària als menors en situació d'alta vulnerabilitat, com ara els menors discapacitats i malalts crònics, els menors portadors del virus de la immunodeficiència humana (VIH), els que estan en situació de protecció social i els menors infractors, que responga, amb eficàcia, a les seues diferents necessitats. La part final d'este títol es dedica a la prevenció, detecció i atenció al maltractament infantil.

TÍTOL PRELIMINAR

CAPÍTOL I

Objecte i àmbit de la llei

Article 1. Objecte

És objecte d'esta llei garantir, de forma integrada, els drets de salut de xiquets i adolescents.

Article 2. Àmbit

Als efectes d'aquesta llei i de les disposicions que la desenvolupen:

a) S'entén que són persones menors d'edat les que tenen una edat inferior a la majoria d'edat establerta en el Codi Civil, sempre que no hagen estat emancipades o hagen assolit la majoria d'edat en virtut del que hi ha dispost en la llei que els siga aplicable. La minoria d'edat s'entendrà referida al que hi ha establert en el Codi Penal per a les disposicions relatives a persones infractores menors d'edat.

b) S'entén per infància el període de vida comprès entre el naixement i l'edat de dotze anys, i per xiquets i xiquetes, les persones que es troben en aquest període de vida.

c) S'entén per adolescència el període de la vida comprès entre l'edat de tretze anys i la majoria d'edat establerta per llei o l'emancipació, i per adolescents, les persones que es troben en aquest període de vida.

haga de manera inadecuada influirà en su presente, e indudablemente, también en su futuro.

En el título I se enumeran los derechos específicos relacionados con el nacimiento y la lactancia materna. La salud del menor comienza a fraguarse antes de su nacimiento por lo que la atención a la madre embarazada y los cuidados y atención que reciba durante el embarazo y el parto serán de una gran importancia. Favorecer la participación del padre en todo el proceso, propiciar un ambiente adecuado en el nacimiento y fortalecer el vínculo materno-infantil desde ese mismo momento, así como promover la lactancia materna, son cuestiones que favorecen el mejor desarrollo del niño.

Asimismo, se articulan los derechos de promoción de la salud, prevención de minusvalías psíquicas y físicas, exámenes de salud y calendario vacunal, medidas para favorecer los conocimientos de puericultura de todos aquellos que son responsables del cuidado de los niños, así como la atención sanitaria del menor, destacando la eliminación de barreras arquitectónicas, confort, separación de las zonas pediátricas de las de adultos y la importancia de facilitar que los niños puedan estar acompañados por sus padres o tutores en las instituciones sanitarias.

Quedan también recogidos en este título I los derechos propios del niño hospitalizado, desarrollando aspectos importantes de la hospitalización como son las aulas escolares, que posibilitan a los niños no interrumpir su aprendizaje escolar, los espacios lúdicos y biblioteca y el derecho a la información, la elección y el consentimiento informado de los menores, en armonía con los deberes de los padres o tutores.

Por último, se alude a la salud de los adolescentes por considerar que en esta etapa se presentan unas necesidades específicas que deben tener también respuestas específicas, recogiendo en un capítulo el derecho a un medio ambiente saludable. La Generalitat, al igual que lo hace la Estrategia Europea de Salud y Medio Ambiente, reconoce que proteger el medio ambiente significa proteger la salud y de manera muy especial la de los niños y adolescentes.

Esta Ley de los derechos de salud de niños y adolescentes es expresión de una sensibilidad especial con los menores más vulnerables o desprotegidos y, por ello, el título II garantiza una atención sanitaria a los menores en situación de alta vulnerabilidad, tales como los menores discapacitados y enfermos crónicos, los menores portadores del virus de la inmunodeficiencia humana (VIH), los que están en situación de protección social y los menores infractores, que responda, con eficacia, a sus diferentes necesidades. La parte final de este título se dedica a la prevención, detección y atención al maltrato infantil.

TÍTULO PRELIMINAR

CAPÍTULO I

Objeto y ámbito de la Ley

Artículo 1. Objeto

Es objeto de esta ley garantizar, de forma integrada, los derechos de salud de niños y adolescentes.

Artículo 2. Ámbito

A los efectos de la presente ley y de sus disposiciones de desarrollo:

a) Se entiende que son personas menores de edad quienes tienen una edad inferior a la mayoría de edad establecida en el Código civil, siempre que no hayan sido emancipadas o hayan alcanzado la mayoría de edad en virtud de lo dispuesto en la ley que les sea aplicable. La minoría de edad se entenderá referida a lo establecido en el Código penal para las disposiciones relativas a personas infractoras menores de edad.

b) Se entiende por infancia el período de vida comprendido entre el nacimiento y la edad de doce años, y por niñas y niños, las personas que se encuentran en dicho período de vida.

c) Se entiende por adolescencia el período de la vida comprendido entre la edad de trece años y la mayoría de edad establecida por ley o la emancipación, y por adolescentes, las personas que se encuentran en dicho período de vida.

d) Excepcionalment, podrà ser aplicable a majors d'edat quan així es preveja expressament o quan, abans d'assolir la majoria d'edat, hagen estat objecte d'alguna de les mesures administratives o judicials que estableix l'ordenament jurídic.

CAPÍTOL II *Drets generals*

Article 3. Drets generals

1. Tots els xiquets i adolescents tenen dret a la protecció i a l'atenció sanitària, com també a les atencions necessàries per a la seua salut i benestar.

2. Els xiquets i adolescents tenen dret a no patir hospitalitzacions evitables o innecessàriament prolongades i a rebre un tractament adequat del dolor.

3. Els xiquets i adolescents no poden ser objecte de proves o assajos clínics sense consentiment informat dels pares o tutors, o dels propis xiquets, si és el cas, i d'acord amb la seua regulació específica.

4. Els xiquets i adolescents i els pares o tutors tenen dret a participar de manera activa i informada en les seues atencions.

5. Els xiquets i adolescents tenen dret que se'ls facilite, en l'àmbit sanitari, la companyia de la seua família en les condicions més idònies possibles d'intimitat i d'acord amb els criteris clínics assistencials.

6. La conselleria de Sanitat garantirà la informació i les eines necessàries a tots els xiquets i els adolescents adequades a totes les orientacions sexuals.

7. Tots els xiquets i les xiquetes i els adolescents tenen dret a l'educació per a la salut, a la prevenció de la malaltia i també a l'atenció sanitària integral, de conformitat amb la legislació vigent.

8. Tots els xiquets i les xiquetes i els adolescents tenen dret a programes de promoció, prevenció i atenció integral comunitària a la salut mental, que garanteixen en la mesura de les possibilitats plans individualitzats d'atenció; al desenvolupament de programes infanto-juvenils dissenyats i executats per equips multidisciplinars qualificats i suficients, i també a la creació i l'equipament d'unitats especialitzades amb espais adequats que responguen en el seu conjunt a les necessitats d'atenció, tractament, rehabilitació i integració educativa i social dels menors amb trastorns mentals.

TÍTOL I **Drets específics**

CAPÍTOL I

Drets relacionats amb el naixement i la lactància

Article 4. Drets relacionats amb el naixement

1. La conselleria competent en matèria de sanitat ha de garantir el desplegament del Programa de l'Embarassada a fi d'obtenir la màxima cobertura i així aconseguir, entre altres objectius, que la dona embarassada hi participe, preferiblement, abans de la dotzena setmana de gestació.

2. La dona embarassada té el dret a ser informada adequadament de les diferents opcions de part, ja siga natural, amb anestèsia, per mitjà de cesària o qualsevol altra modalitat, amb els avantatges i els inconvenients de cada opció; a ser la protagonista de la decisió del tipus i de la modalitat del part que desitja, amb l'assessorament dels professionals sanitaris, i a decidir sobre les intervencions no estrictament necessàries des del punt de vista clínic, excepte en els casos en què la urgència de la situació ho impedisca, de forma progressiva i dins de les possibilitats de cada departament.

3. La dona té dret que es reduïska el dolor en el part pels millors mitjans disponibles.

4. Quan no hi haja contraindicació mèdica i les circumstàncies ho permeten, la mare té dret a estar acompanyada per la persona que ella vulga, al llarg de tot el període del part.

d) Excepcionalmente, podrá ser de aplicación a mayores de edad cuando así se prevea expresamente o cuando antes de alcanzar la mayoría de edad, hayan sido objeto de alguna de las medidas administrativas o judiciales que contempla el ordenamiento jurídico.

CAPÍTULO II *Derechos generales*

Artículo 3. Derechos generales

1. Todos los niños y adolescentes tienen derecho a la protección y a la atención sanitaria, así como a los cuidados necesarios para su salud y bienestar.

2. Los niños y adolescentes tienen derecho a no sufrir hospitalizaciones evitables o innecesariamente prolongadas y a recibir un tratamiento adecuado del dolor.

3. Los niños y adolescentes no podrán ser objeto de pruebas o ensayos clínicos sin consentimiento informado de sus padres o tutores, o de los propios niños en su caso y de acuerdo con su regulación específica.

4. Los niños y adolescentes y sus padres o tutores tienen derecho a participar de manera activa e informada en sus cuidados.

5. Los niños y adolescentes tienen derecho a que se les facilite, en el ámbito sanitario, la compañía de su familia en las condiciones más idóneas posibles de intimidad y de acuerdo con los criterios clínicos asistenciales.

6. La conselleria de Sanidad garantizará la información y las herramientas necesarias a todos los niños y adolescentes adecuadas a todas las orientaciones sexuales.

7. Todos los niños y las niñas y los y las adolescentes, tienen derecho a la educación para la salud, a la prevención de la enfermedad, así como a la atención sanitaria integral, de conformidad con la legislación vigente.

8. Todos los niños y todas las niñas, y los adolescentes, tienen derecho a programas de promoción, prevención y atención integral comunitaria a la salud mental, garantizando en la medida de lo posible planes individualizados de atención; al desarrollo de programas infanto-juveniles diseñados y ejecutados por equipos multidisciplinarios cualificados y suficientes, así como a la creación y equipamiento de unidades especializadas con espacios adecuados que respondan en su conjunto a las necesidades de atención, tratamiento, rehabilitación e integración educativa y social de los menores con trastornos mentales.

TÍTULO I **Derechos específicos**

CAPÍTULO I

Derechos relacionados con el nacimiento y la lactancia

Artículo 4. Derechos relacionados con el nacimiento

1. La conselleria competente en materia de sanidad garantizará el desarrollo del Programa de la Embarazada con el fin de alcanzar su máxima cobertura para conseguir, entre otros objetivos, que la mujer embarazada participe en el mismo, preferiblemente, antes de la duodécima semana de gestación.

2. La mujer embarazada tiene el derecho a ser informada, adecuadamente, de las diferentes opciones de parto, ya sea natural, con anestesia, mediante cesárea o cualquier otra modalidad, con las ventajas y los inconvenientes de cada opción; a ser la protagonista de la decisión del tipo y de la modalidad del parto que desea, con el asesoramiento de los profesionales sanitarios, y a decidir sobre las intervenciones no estrictamente necesarias desde el punto de vista clínico, excepto en los casos en que la urgencia de la situación lo impida, de forma progresiva y dentro de las posibilidades de cada departamento.

3. La mujer tiene derecho a que se reduzca su dolor en el parto por los mejores medios disponibles.

4. Cuando no haya contraindicación médica y las circunstancias lo permitan, la madre tendrá derecho a estar acompañada por la persona que ella desee, a lo largo de todo el periodo del parto.

5. S'han d'adoptar les mesures necessàries perquè el xiquet estiga envoltat, en el moment de nàixer, de les condicions humanes i ambientals més favorables per a adaptar-se a la vida després del part.

6. Sempre que l'estat de salut de mare i fill ho faça possible, el nounat estarà al costat de sa mare.

7. La conselleria competent en matèria de sanitat adoptarà les mesures que possibiliten donar l'alta hospitalària a la mare i al nounat quan la seua salut es trobe garantida, sense riscos importants i puga dur-se a terme un seguiment adequat de tots dos.

8. La conselleria competent en matèria de sanitat ha d'instaurar, amb caràcter general en els xiquets de bolquers, programes de detecció precoç i cribatge de malalties, segons l'evidència científica existent en cada moment.

9. El nounat té dret a ser identificat correctament en el moment del seu naixement mitjançant els instruments que a l'efecte garantescen aquest dret.

Article 5. Drets relacionats amb la lactància materna

La conselleria competent en matèria de sanitat ha d'adoptar les mesures necessàries i més eficaces per a la promoció de la lactància materna durant l'embaràs, el puerperi i el període de lactant, com a garantia del millor desenvolupament físic i intel·lectual del nounat.

La conselleria competent en matèria de sanitat adoptarà les mesures necessàries per a implementar la iniciativa UNICEF Hospital d'Amics dels Infants, en els hospitals de la Comunitat Valenciana.

CAPÍTOL II

Dret a la prevenció de malalties i a la promoció de la salut

Article 6. Prevenció de minusvalideses psíquiques i físiques

1. Les persones amb risc de transmetre als seus fills anomalies psíquiques i/o físiques poden rebre, si ho desitgen, consell genètic. Per a això han de ser remesos als centres sanitaris dependents de la conselleria competent en matèria de sanitat.

2. Tots els nounats han de comptar amb un diagnòstic precoç de les alteracions metabòliques, endocrines o de qualsevol altre tipus que comporten el deteriorament psíquic o físic del menor, fonamentalment de les que puguen beneficiar-se d'un tractament precoç.

Article 7. Detecció precoç de factors de risc sociofamiliars

1. Els titulars dels serveis de salut i personal sanitari, tant públics com privats, tenen l'obligació de posar en coneixement de les administracions públiques competents en matèria de protecció de menors o, quan siga necessari, del Ministeri Fiscal o de l'autoritat judicial, els casos que puguen suposar l'existència de maltractaments o una situació de desprotecció o risc del menor, i el deure de col·laborar amb els serveis socials municipals, el departament competent en matèria de protecció de menors de la Generalitat o l'administració de justícia, en l'exercici de la funció protectora que a tots aquests correspon per a evitar i resoldre aquestes situacions.

2. La Generalitat promourà la col·laboració entre les institucions sanitàries i les institucions de protecció de menors als efectes de facilitar la prevenció, la detecció, la derivació i, si escau, el suport posterior, de les situacions de risc i desamparament. En aquestes actuacions, es procurarà que les unitats de treball social siguen les interlocutores amb els serveis municipals i autonòmics competents en matèria de protecció de menors.

Article 8. Promoció de la salut

1. La promoció de la salut del xiquet comprén el conjunt d'intervencions i programes dirigits a conèixer i millorar el seu desenvolupament. La conselleria competent en matèria de salut garantirà els drets i els deures de caràcter instrumental i complementari que es deriven de la regulació legal del dret a la protecció de la salut dels xiquets i les xiquetes i els i les adolescents, amb el màxim respecte a la seua

5. Se adoptarán las medidas necesarias para que al niño le rodeen, en el momento de nacer, las condiciones humanas y ambientales más favorables para su adaptación a la vida tras el parto.

6. Siempre que el estado de salud de madre e hijo lo haga posible, el recién nacido permanecerá junto a su madre.

7. La conselleria competente en materia de sanidad adoptará aquellas medidas que posibiliten dar el alta hospitalaria a la madre y al recién nacido cuando su salud se encuentre garantizada, sin riesgos importantes y pueda llevarse a cabo un seguimiento adecuado de ambos.

8. La conselleria competente en materia de sanidad instaurará, con carácter general en los recién nacidos, programas de detección precoz y cribado de enfermedades, según la evidencia científica existente en cada momento.

9. El recién nacido tiene derecho a ser identificado correctamente en el momento de su nacimiento mediante los instrumentos que a tal efecto garanticen este derecho.

Artículo 5. Derechos relacionados con la lactancia materna

La conselleria competente en materia de sanidad adoptará las medidas necesarias y más eficaces para la promoción de la lactancia materna durante el embarazo, el puerperio y el periodo de lactante, como garantía del mejor desarrollo físico e intelectual del recién nacido.

La conselleria competente en materia de sanidad adoptará las medidas necesarias para implementar la Iniciativa UNICEF Hospital de Amigos de los Niños, en los hospitales de la Comunitat Valenciana.

CAPÍTULO II

Derecho a la prevención de enfermedades y a la promoción de la salud

Artículo 6. Prevención de minusvalías psíquicas y físicas

1. Las personas con riesgo de transmitir a sus hijos anomalías psíquicas y/o físicas recibirán, si lo desean, consejo genético. Para ello serán remitidos a aquellos centros sanitarios, dependientes de la conselleria competente en materia de sanidad.

2. Todos los recién nacidos contarán con un diagnóstico precoz de aquellas alteraciones metabólicas, endocrinas o de cualquier otro tipo que conlleven el deterioro psíquico o físico del menor, fundamentalmente de aquellas que puedan beneficiarse de un tratamiento precoz.

Artículo 7. Detección precoz de factores de riesgo socio-familiares

1. Los titulares de los servicios de salud y personal sanitario, tanto públicos como privados, tienen la obligación de poner en conocimiento de las administraciones públicas competentes en materia de protección de menores o, cuando sea necesario, del ministerio fiscal o de la autoridad judicial, aquellos casos que puedan suponer la existencia de malos tratos o una situación de desprotección o riesgo del menor, y el deber de colaborar con los servicios sociales municipales, el departamento competente en materia de protección de menores de la Generalitat o la administración de justicia en el ejercicio de la función protectora que a todos ellos corresponde para evitar y resolver tales situaciones.

2. La Generalitat promoverá la colaboración entre las instituciones sanitarias y las instituciones de protección de menores a los efectos de facilitar la prevención, la detección y la derivación, y en su caso posterior apoyo, de las situaciones de riesgo y desamparo. En estas actuaciones, se procurará que las unidades de trabajo social sean las interlocutoras con los servicios municipales y autonómicos competentes en materia de protección de menores.

Artículo 8. Promoción de la salud

1. La promoción de la salud del niño comprende el conjunto de intervenciones y programas dirigidos a conocer y mejorar el desarrollo de éste. La conselleria competente en materia de salud garantizará los derechos y los deberes de carácter instrumental y complementario que se deriven de la regulación legal del derecho a la protección de la salud de los niños, las niñas y los adolescentes, con el máximo respeto

personalitat, dignitat i intimitat, en les seues relacions amb els sistema sanitari.

2. Tots els nounats tenen dret a:

1. Examen de salut, fet en el lloc del naixement.
2. Visita de salut a domicili, programada dins dels primers dies de vida, en els casos de risc biològic o social detectat pel personal competent. El nounat té dret a disposar, des del moment del naixement, d'una cartilla de salut infantil que contemple les principals accions de prevenció sanitària i de protecció de la salut que es consideren pertinents.

3. Exàmens de salut programats des del naixement, d'acord amb els continguts i el calendari que en cada moment establisca la conselleria competent en matèria de sanitat.

4. L'aplicació de totes les mesures preventives de reconeguda eficàcia, incloent les vacunes que preveu el calendari vacunal vigent i les que, en un moment determinat, la conselleria competent en matèria de sanitat considere necessàries.

Article 9. Programes i/o actuacions d'educació per a la salut

La conselleria competent en matèria de salut, en col·laboració amb les conselleries competents en educació i en atenció als menors, desenvoluparà programes educatius i formatius dirigits a les famílies, els menors, el personal docent, el personal sanitari i altre, per tal de promoure l'adquisició d'hàbits saludables, tractar la prevenció de malalties transmissibles, de les relacionades amb l'alimentació de les lesions per accidents, i l'atenció preventiva de les malalties mentals, les addiccions i els trastorns relacionats amb la sexualitat i la reproducció.

CAPÍTOL III

Drets de salut en el medi escolar

Article 10. Drets de salut en el medi escolar

1. Per tal que els menors escolaritzats, amb problemes mèdics crònics i que necessiten atenció sanitària, puguen seguir el procés escolar amb la major normalitat possible, cada centre educatiu s'ha d'adscriure al centre de salut més pròxim, des del qual se li facilitarà, d'acord amb la valoració de les necessitats, l'atenció sanitària específica que siga necessària.

2. La conselleria competent en matèria de sanitat ha d'informar a la conselleria competent en matèria d'educació sobre els protocols d'intervenció que siguen elaborats per a casos de malalties infeccioses.

3. Cada centre escolar tindrà un centre de salut pública de referència per a les accions de promoció de la salut i per a comunicar-se davant dels problemes de malalties transmissibles.

4. Els centres docents específics d'educació especial estaran dotats de personal d'infermeria, que dependran orgànicament del departament sanitari corresponent.

CAPÍTOL IV

Drets a l'atenció sanitària pediàtrica

Article 11. Drets relacionats amb l'atenció sanitària pediàtrica

Els servicis i unitats d'atenció pediàtrica han d'estar convenientment separats dels d'adults per a donar una atenció de qualitat als xiquets. Els centres sanitaris disposaran de locals i equipaments adequats que responguen a les necessitats de cura i atenció als xiquets i xiquetes i per a contribuir i propiciar-ne el benestar físic i psíquic.

A més a més, els xiquets i xiquetes tenen dret a:

1. Que es potencie el tractament ambulatori i domiciliari, a fi d'evitar, en la mesura de les possibilitats, l'hospitalització. Si no és evitable, el període d'hospitalització haurà de ser el més breu possible.

2. La seguretat de rebre els tractaments precisos, d'acord amb la legislació sobre drets del pacient i la resta de la legislació vigent.

3. Ser tractats amb educació, comprensió i dret a la intimitat.

4. Rebre el suport psicossocial, d'acord amb la seua situació de salut.

a su personalidad, dignidad e intimidad, en sus relaciones con el sistema sanitario.

2. Todos los recién nacidos tienen derecho a:

1. Examen de salud, realizado en el lugar del nacimiento.

2. Visita de salud a domicilio, programada dentro de los primeros días de vida, en los casos de riesgo biológico o social detectado por el personal competente. El recién nacido tiene derecho a disponer, desde el momento de su nacimiento, de una cartilla de salud infantil que contemple las principales acciones de prevención sanitaria y de protección de la salud que se consideren pertinentes.

3. Exámenes de salud programados desde el nacimiento, de acuerdo con los contenidos y el calendario que en cada momento establezca la conselleria competente en materia de sanidad.

4. La aplicación de todas las medidas preventivas de reconocida eficacia, incluyendo las vacunas que contemple el calendario vacunal vigente y aquellas que, en un momento determinado, la conselleria competente en materia de sanidad considere necesarias.

Artículo 9. Programas y/o actuaciones de educación para la salud

La conselleria competente en materia de salud, en colaboración con las consellerias competentes en educación y en atención a los menores, desarrollará programas educativos y formativos dirigidos a las familias, menores, personal docente, personal sanitario y otro, para promover la adquisición de hábitos saludables, tratar la prevención de las enfermedades transmisibles, de las relacionadas con la alimentación de las lesiones por accidentes, y la atención preventiva de las enfermedades mentales, adicciones y los trastornos relacionados con la sexualidad y la reproducción.

CAPÍTULO III

Derechos de salud en el medio escolar

Artículo 10. Derechos de salud en el medio escolar

1. Para que los menores escolarizados, con problemas médicos crónicos, que necesiten atención sanitaria, puedan seguir su proceso escolar con la mayor normalidad posible, cada centro educativo se adscribirá al centro de salud más próximo desde donde se le facilitará, de acuerdo con la valoración de las necesidades, la atención sanitaria específica que sea necesaria.

2. La conselleria competente en materia de sanidad pondrá en conocimiento de la conselleria competente en materia de educación los protocolos de intervención que sean elaborados para casos de enfermedades infecciosas.

3. Cada centro escolar tendrá un centro de salud pública de referencia para las acciones de promoción de la salud y para comunicarse ante los problemas de enfermedades transmisibles.

4. Los centros docentes específicos de educación especial estarán dotados de personal de enfermería, que dependerán orgánicamente del departamento sanitario correspondiente.

CAPÍTULO IV

Derechos a la atención sanitaria pediátrica

Artículo 11. Derechos relacionados con la atención sanitaria pediátrica

Los servicios y unidades de atención pediátrica estarán convenientemente separados de los de adultos para dar una atención de calidad a los niños. Los centros sanitarios dispondrán de locales y equipamientos adecuados que respondan a las necesidades de cuidado y atención a los niños y niñas y para contribuir y propiciar su bienestar físico y psíquico.

Además, los niños y las niñas tienen derecho a:

1. Que se potencie su tratamiento ambulatorio y domiciliario con el fin de evitar, en la medida de lo posible, su hospitalización. Si no es evitable, el periodo de hospitalización deberá ser lo más breve posible.

2. La seguridad de recibir los tratamientos precisos de acuerdo con la legislación sobre derechos del paciente y demás legislación vigente.

3. Ser tratados con educación, comprensión y derecho a la intimidad.

4. Recibir el apoyo psicossocial acorde con su situación de salud.

Article 12. Drets específics del xiquet hospitalitzat

1. En tots els hospitals es disposarà d'espai propi per a l'hospitalització pediàtrica, convenientment separat del d'adults.

2. Els menors en edat escolar que hagen de ser hospitalitzats han de poder continuar, en la mesura que la seua malaltia ho permeta, el procés d'aprenentatge escolar. Per a això cal establir el procediment que es considere més adequat en coordinació amb la conselleria competent en matèria d'educació.

3. Tots els hospitals han de tindre un espai destinat a biblioteca. Si això no fóra possible, cal disposar d'un fons bibliogràfic mòbil amb literatura adaptada a les diferents edats.

4. Tots els hospitals han de disposar d'una zona perquè els menors puguen jugar. Els menors han de tindre a la seua disposició material de joc adaptat a les diferents edats.

5. En l'hospitalització dels menors adolescents, la conselleria competent en matèria de sanitat ha de garantir:

- a) Habitacions diferenciades per sexes.
- b) Règim de visites propi.
- c) Informació adaptada a les necessitats dels adolescents

6. L'entorn i els processos, béns, productes i servicis, així com els objectes o instruments, ferramentes i dispositius destinats als xiquets i xiquetes hospitalitzats amb discapacitat, hauran de reunir totes les condicions idònies d'accessibilitat.

CAPÍTOL V

Dret a la informació i a l'elecció

Article 13. Dret a la informació i la participació

Els menors tenen dret a rebre per ells mateixos informació veraç sobre la seua situació clínica i el tractament a aplicar. Esta informació es facilitarà de forma clara, comprensible i adaptada a la seua edat, maduresa, estat afectiu i psicològic, de conformitat amb la Llei 41/2002, de 14 de novembre reguladora de l'autonomia del pacient i dels drets i les obligacions en matèria d'informació i documentació clínica, i la resta de la legislació vigent.

Així mateix, la conselleria competent en matèria de sanitat, farà un esforç progressiu per a facilitar als xiquets, xiquetes i adolescents la informació en la llengua amb què es trobe familiaritzat.

La conselleria competent en matèria de sanitat respectarà i garantirà el dret del xiquet, la xiqueta o l'adolescent a atorgar o denegar el seu consentiment, de conformitat amb el que estableix en la Llei 41/2002 i en la Llei 1/2003, de drets i informació al pacient de la Comunitat Valenciana.

Article 14. Confidencialitat

Els xiquets o xiquetes i els adolescents tenen dret a la protecció de la confidencialitat de la seua història clínica i de la seua història social, si la té, o de qualsevol altra dada relativa a la seua situació de salut, socioeconòmica i familiar, d'acord amb la legislació vigent.

Article 15. Consentiment informat

Es reconeix als majors de setze anys i als menors emancipats el dret a prestar el seu consentiment informat, de conformitat amb la legislació sobre drets del pacient i la resta de la legislació sanitària.

Article 16. Conflicte de voluntats

En cas de conflicte entre la voluntat del pacient menor d'edat, però amb capacitat natural de juí i de discerniment, i la dels seus pares, tutors o representants legals, el metge s'acull al que disposa la legislació civil en la matèria.

Article 17. Valoració del metge

Qualsevol acció o omissió dels pares o tutors que, amb motiu d'una acció sanitària o tractament mèdic, pugua lesionar els drets fonamentals dels xiquets i adolescents i, en particular, el seu dret a la vida o a la integritat física i moral, posant en risc o lesionant la salut del

Artículo 12. Derechos específicos del niño hospitalizado

1. En todos los hospitales se dispondrá de espacio propio para la hospitalización pediátrica, convenientemente separado del de adultos.

2. Los menores en edad escolar que hayan de ser hospitalizados podrán continuar, en la medida que su enfermedad lo permita, su proceso de aprendizaje escolar. Para ello se establecerá el procedimiento que se considere mas adecuado en coordinación con la conselleria competente en materia de educación.

3. Todos los hospitales contarán con un espacio destinado a biblioteca, de no ser posible esto, se dispondrá de un fondo bibliográfico móvil con literatura adaptada a las diferentes edades.

4. Todos los hospitales dispondrán de una zona para que los menores puedan jugar y tendrán a su disposición material de juego adaptado a las diferentes edades.

5. En la hospitalización de los menores adolescentes la conselleria competente en materia de sanidad garantizará:

- a) Habitaciones diferenciadas por sexos.
- b) Régimen de visitas propio.
- c) Información adaptada a las necesidades de los adolescentes.

6. El entorno y los procesos, bienes, productos y servicios, así como los objetos o instrumentos, herramientas y dispositivos destinados a los niños y niñas hospitalizados con discapacidad, deberán reunir todas las condiciones idóneas de accesibilidad.

CAPÍTULO V

Derecho a la información y a la elección

Artículo 13. Derecho a la información y a la participación

Los menores tienen derecho a recibir por sí mismos información veraz sobre su situación clínica y tratamiento a aplicar. Esta información se facilitará de forma clara, comprensible y adaptada a su edad, madurez, estado afectivo y psicológico, de conformidad con la Ley 41/2002, de 14 de noviembre, reguladora de la autonomía del paciente y de los derechos y obligaciones en materia de información y documentación clínica, y demás legislación vigente.

Asimismo, la conselleria competente en materia de sanidad hará un esfuerzo progresivo para facilitar a los niños o niñas y adolescentes la información en la lengua con la que se encuentre familiarizado.

La conselleria competente en materia de sanidad respetará y garantizará el derecho del niño, la niña o el o la adolescente a otorgar o denegar su consentimiento, de conformidad con lo establecido en la anteriormente mencionada Ley 41/2002 y con la Ley 1/2003, de derechos e información al paciente de la Comunitat Valenciana.

Artículo 14. Confidencialidad

Los niños o niñas y los adolescentes, tienen derecho a la protección de la confidencialidad de su historia clínica y de su historia social, si la hubiere, o de cualquier otro dato relativo a su situación de salud, socioeconómica y familiar, de acuerdo con la legislación vigente.

Artículo 15. Consentimiento informado

Se reconoce a los mayores de dieciséis años y a los menores emancipados el derecho a prestar su consentimiento informado, de conformidad con la legislación sobre derechos del paciente y demás legislación sanitaria.

Artículo 16. Conflicto de voluntades

En caso de conflicto entre la voluntad del paciente menor de edad, pero con capacidad natural de juicio y de discernimiento, y la de sus padres, tutores o representantes legales, el médico se acogerá a lo dispuesto en la legislación civil en la materia.

Artículo 17. Valoración del médico

Cualquier acción u omisión de los padres o tutores que, con motivo de una acción sanitaria o tratamiento médico, pueda lesionar los derechos fundamentales de los niños y adolescentes y, en particular, su derecho a la vida o a la integridad física y moral, poniendo en riesgo o

xiquet o adolescent, no obliga el metge responsable de la dita acció sanitària o tractament.

En estos casos, si el menor és madur, el metge ha de tindre en compte la seua opinió, i si no ho és o no pot manifestar-la i hi ha un conflicte entre l'acció o omisió dels pares o tutors i els drets del xiquet o adolescent, el metge responsable s'acull al que disposa de la legislació civil sobre la matèria.

CAPÍTOL VI *Atenció especial a l'adolescent*

Article 18. Atenció especial a l'adolescent

S'entén per adolescent, pel que fa a esta llei, el menor comprés entre els 13 i els 18 anys. La conselleria competent en matèria de sanitat ha d'atendre, de manera específica, els problemes de salut que incidixen d'una manera significativa en estes edats, relacionats sobretot amb hàbits de salut, conductes de risc, problemes de salut mental, trastorns de la conducta alimentària així com trastorns de les relacions afectivosexuals.

Per a això ha de desenrotllar programes destinats a:

1. Prevenció, detecció precoç, informació i promoció de la salut per a les famílies, educadors i associacions de pares.
2. Promoure entre els professionals sanitaris el coneixement d'estos trastorns per a possibilitar-ne la detecció precoç.
3. Elaborar protocols d'actuació des de la conselleria competent en matèria de sanitat per als centres ambulatoris, unitats especialitzades i centres hospitalaris.
4. Proporcionar una atenció sanitària especialitzada, multidisciplinària i coordinada als adolescents.
5. Col·laborar amb associacions d'afectats i familiars, tant des del punt de vista de la prevenció com des del suport i l'assessorament.

6. En el cas d'adolescents amb problemes de salut mental, trastorns de la conducta alimentària o amb problemes d'addicció, la conselleria competent en matèria de sanitat ha d'establir mecanismes clars i àgils per a atendre'ls en les unitats de salut mental, unitats de conductes addictives o unitats de desintoxicació hospitalària.

CAPÍTOL VII *Dret a un medi ambient saludable*

Article 19. Dret a un medi ambient saludable

1. La conselleria competent en matèria de sanitat ha de promoure un flux lliure d'informació científica bàsica quant a la incidència de les condicions mediambientals en la salut dels menors, i ha de promoure i facilitar en el seu àmbit de competència la investigació i l'anàlisi necessàries per al desenrotllament de nous models per a la preservació i promoció d'un medi ambient segur, estable i saludable.

2. La conselleria competent en matèria de sanitat s'ha de coordinar amb les conselleries i institucions implicades per a elaborar i aplicar programes que milloren els ambients on es desenrotllen els xiquets.

3. La conselleria competent en matèria de sanitat ha d'adoptar les mesures necessàries per a millorar el diagnòstic, tractament i prevenció de les malalties de la infància provocades de forma directa o potencial per factors ambientals.

TÍTOL II Drets dels xiquets i adolescents en situació d'alta vulnerabilitat

CAPÍTOL I *Drets específics dels xiquets i adolescents amb discapacitat i malalts crònics*

Article 20. Drets específics

La Generalitat assumix gratuïtament la prestació farmacèutica dels menors amb un grau de minusvalidesa igual o superior al 33%.

lesionando la salud del niño o adolescente, no obligará al médico responsable de dicha acción sanitaria o tratamiento.

En estos casos, si el menor es maduro, el médico tendrá en cuenta su opinión, y si no lo es o no puede manifestarla y exista un conflicto entre la acción u omisión de los padres o tutores y los derechos del niño o adolescente, el médico responsable se acogerá a lo dispuesto en la legislación civil sobre la materia.

CAPÍTULO VI *Atención especial al adolescente*

Artículo 18. Atención especial al adolescente

Se entiende por adolescente, a los efectos de esta ley, al menor comprendido entre los 13 y los 18 años. La conselleria competente en materia de sanidad atenderá, de manera específica, los problemas de salud que inciden de una manera significativa en estas edades, relacionados sobre todo con hábitos de salud, conductas de riesgo, problemas de salud mental, trastornos de la conducta alimentaria así como trastornos de las relaciones afectivo-sexuales.

Para ello desarrollará programas destinados a:

1. Prevención, detección precoz, información y promoción de la salud para las familias, educadores y asociaciones de padres.
2. Promover entre los profesionales sanitarios el conocimiento de estos trastornos para posibilitar su detección precoz.
3. Elaborar protocolos de actuación desde la conselleria competente en materia de sanidad para los centros ambulatorios, unidades especializadas y centros hospitalarios.
4. Proporcionar una atención sanitaria especializada, multidisciplinaria y coordinada a los adolescentes.
5. Colaborar con asociaciones de afectados y familiares, tanto desde el punto de vista de la prevención como desde el apoyo y el asesoramiento.

6. En el caso de adolescentes con problemas de salud mental, trastornos de la conducta alimentaria, o con problemas de adicción, la conselleria competente en materia de sanidad establecerá mecanismos claros y ágiles para su atención en las unidades de salud mental, unidades de conductas adictivas y/o unidades de desintoxicación hospitalaria.

CAPÍTULO VII *Derecho a un medio ambiente saludable*

Artículo 19. Derecho a un medio ambiente saludable

1. La conselleria competente en materia de sanidad promoverá un flujo libre de información científica básica en cuanto a la incidencia de las condiciones medioambientales en la salud de los menores, y promoverá y facilitará en su ámbito de competencia la investigación y el análisis necesario para el desarrollo de nuevos modelos para la preservación y promoción de un medio ambiente seguro, estable y saludable.

2. La conselleria competente en materia de sanidad se coordinará con aquellas conselleries e instituciones implicadas para elaborar y aplicar programas que mejoren los ambientes donde se desarrollan los niños.

3. La conselleria competente en materia de sanidad adoptará las medidas necesarias para mejorar el diagnóstico, tratamiento y prevención de las enfermedades de la infancia provocadas de forma directa o potencial por factores ambientales.

TÍTULO II Derechos de los niños y adolescentes en situación de alta vulnerabilidad

CAPÍTULO I *Derechos específicos de los niños y adolescentes con discapacidad y enfermos crónicos*

Artículo 20. Derechos específicos

La Generalitat asumirá gratuitamente la prestación farmacéutica de los menores con un grado de minusvalía igual o superior al 33%.

Article 21. Mecanismes de coordinació

La conselleria competent en matèria de sanitat ha de garantir als xiquets i adolescents amb malalties cròniques que necessiten una atenció de diferents especialitats clíniques, i sempre que organitzativament siga possible, l'atenció en el mateix dia de les diferents consultes programades.

CAPÍTOL II
*Drets específics dels xiquets
i adolescents portadors del VIH*

Article 22. Drets dels xiquets i adolescents portadors de VIH

Els xiquets i adolescents portadors de VIH necessiten que l'administració faça un esforç especial en la seua atenció sanitària, educativa i social, perquè la seua vida puga fer-se en un context de normalitat. La conselleria competent en matèria de sanitat ha de garantir la confidencialitat dels informes sanitaris que puguen emetre els metges en els inicis i canvis d'etapa escolar, en els processos de matrícula o canvi de centre.

CAPÍTOL III
*Drets dels xiquets i adolescents
en situació de desprotecció social*

Article 23. Atenció sanitària als menors sobre els quals s'han adoptat mesures de protecció

S'arbitraran mesures perquè l'atenció sanitària dels menors sobre els quals s'han adoptat mesures de protecció no es veja afectada pel canvi de residència que es produïx quan entren en el sistema de protecció, per a això:

a) La conselleria competent en matèria de sanitat reconeix la figura de la família acollidora, en especial la família educadora, que acull menors en protecció i la considera interlocutor vàlid en el procés assistencial del menor. Per a això, la família pot optar per que l'atenció sanitària del menor es faça en el mateix centre de salut a què estiga adscrita la família.

b) Cal establir un protocol d'atenció específic per a menors estrangers no acompanyats, a fi de fer-los una exploració mèdica bàsica que permeta conèixer el seu estat de salut. La conselleria competent en matèria de sanitat ha d'efectuar amb caràcter prioritari les proves necessàries per a la determinació de l'edat, d'acord amb la normativa vigent.

c) Donades les característiques de mobilitat geogràfica dels menors, i perquè no queden al marge de les campanyes de prevenció, la conselleria competent en matèria de sanitat ha d'incloure els centres residencials de protecció de menors en les dites campanyes.

d) Cal establir un hospital i centre de salut de referència, especificant pediatre o metge de família per a cada centre d'atenció residencial de protecció de menors de la xarxa pública.

Article 24. Atenció hospitalària en els menors sobre els quals s'han adoptat mesures de protecció

Quan s'haja declarat la situació de desamparament d'un menor hospitalitzat i la Generalitat n'haja assumit la tutela, el menor ha de continuar en l'hospital fins que es resolga la forma en què s'haja d'exercir la guarda, cosa que s'ha de fer en el menor temps possible.

Article 25. Atenció del menor infractor

1. Les unitats de conductes addictives i els centres de salut mental, així com els dispositius sanitaris oportuns, han de proporcionar una atenció àgil i prioritària als menors en compliment d'una mesura judicial, cautelar o ferma, tant si es troba en el seu medi familiar com en règim d'internament.

Han d'assumir, després d'examinar al menor, l'elaboració del programa de tractament que s'ha d'adjuntar al programa d'intervenció individualitzat d'execució de la mesura judicial que elabore el professional de l'entitat pública responsable, de conformitat amb el reglament aprovat pel Reial Decret 1774/2004, de 30 de juliol, de la

Artículo 21. Mecanismos de coordinación

La conselleria competente en materia de sanidad garantizará a los niños y adolescentes con enfermedades crónicas que precisan de una atención de diferentes especialidades clínicas, y siempre que organizativamente sea posible, la atención en el mismo día de las diferentes consultas programadas.

CAPÍTULO II
*Derechos específicos de los niños
y adolescentes portadores del VIH*

Artículo 22. Derechos de los niños y adolescentes portadores de VIH

Los niños y adolescentes portadores de VIH necesitan que la administración realice un esfuerzo especial en su atención sanitaria, educativa y social, para que su vida pueda desarrollarse en un contexto de normalidad. La conselleria competente en materia de sanidad garantizará la confidencialidad de los informes sanitarios a emitir por los médicos en los inicios y cambios de etapa escolar, en los procesos de matrícula o cambio de centro.

CAPÍTULO III
*Derechos de los niños y adolescentes
en situación de desprotección social*

Artículo 23. Atención sanitaria a los menores sobre los que se han adoptado medidas de protección

Se arbitrarán medidas para que la atención sanitaria de los menores sobre los que se han adoptado medidas de protección no se vea afectada por el cambio de residencia que se produce cuando entran en el sistema de protección, para ello:

a) La conselleria competente en materia de sanidad reconoce la figura de la familia acogedora, en especial la familia educadora, que acoge a menores en protección y la considera interlocutor válido en el proceso asistencial del menor. A este efecto, la familia podrá optar por que la atención sanitaria del menor se realice en el mismo centro de salud al que esté adscrita la familia.

b) Se establecerá un protocolo de atención específico para menores extranjeros no acompañados, con el fin de realizarles una exploración médica básica que permita conocer su estado de salud. La conselleria competente en materia de sanidad efectuará con carácter prioritario las pruebas necesarias para la determinación de la edad, conforme a la normativa vigente.

c) Dadas las características de movilidad geográfica de los menores, y para que no queden al margen de las campañas de prevención, la conselleria competente en materia de sanidad incluirá a los centros residenciales de protección de menores en dichas campañas.

d) Se establecerá un hospital y centro de salud de referencia, especificando pediatra o médico de familia para cada centro de atención residencial de protección de menores de la red pública.

Artículo 24. Atención hospitalaria en los menores sobre los que se han adoptado medidas de protección

Cuando se haya declarado la situación de desamparo de un menor hospitalizado y la Generalitat haya asumido la tutela, el menor permanecerá en el hospital hasta que se resuelva la forma en que se vaya a ejercer la guarda, que deberá ser en el menor tiempo posible.

Artículo 25. Atención del menor infractor

1. Las unidades de conductas adictivas y los centros de salud mental, así como los dispositivos sanitarios oportunos, proporcionarán una atención ágil y prioritaria a los menores en cumplimiento de una medida judicial, cautelar o firme, tanto si se encuentra en su medio familiar como en régimen de internamiento.

Asumirán, tras examinar al menor, la elaboración del programa de tratamiento que se adjuntará al programa de intervención individualizado de ejecución de la medida judicial que elabore el profesional de la entidad pública responsable, de conformidad con el reglamento aprobado por Real Decreto 1774/2004, de 30 de julio, de la Ley Orgá-

Llei Orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors.

Els especialistes i facultatius han de reconèixer com a interlocutors els tècnics responsables del disseny i execució del programa d'intervenció individualitzat d'execució de la mesura judicial, als quals s'ha d'informar puntualment durant el procés terapèutic, elevant les propostes que aquells facen al jutjat de menors.

2. Els centres d'internament de menors queden adscrits al centre de salut més pròxim a la seua ubicació i es coordinen per a l'atenció sanitària.

3. La conselleria competent en matèria de sanitat ha d'establir les mesures d'atenció capaces d'harmonitzar la necessitat de custòdia i seguretat del menor, amb el respecte que es deu a la confidencialitat de dades i respectant l'autoritat del metge responsable de l'atenció al menor infractor.

CAPÍTOL IV

Prevenió, detecció i atenció al maltractament infantil

Article 26. Prevenió, detecció i atenció al maltractament infantil

1. Cal establir programes coordinats amb els equips municipals per a fer el seguiment d'embarassades amb risc social de maltractament infantil.

2. Quan un professional sanitari que assistix un menor aprecie indicadors de desatenció o maltractament, ho ha de comunicar directament o a través de la unitat de treball social, si n'hi ha, a l'equip municipal de serveis socials o a l'òrgan territorialment competent en matèria de protecció de menors de la Generalitat, a través dels fulls de notificació homologats, segons l'Orde de 9 de març de 2006, de la conselleria de Sanitat i de la conselleria de Benestar Social, sense perjudici de la comunicació a la Fiscalia de Menors i, si és el cas, al jutjat.

DISPOSICIÓ ADDICIONAL

Única

El Consell de La Generalitat adoptarà les mesures pertinents per a garantir als xiquets i les xiquetes d'altres països que es troben a la Comunitat Valenciana i patisquen patologies quirúrgiques o mèdiques que amenacen greument la seua vida, els recursos assistencials de què disposen en els hospitals de l'Agència Valenciana de la Salut i quan en el seu país d'origen no compten amb la resposta assistencial suficient per a això.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera. Adscripció dels centres escolars

La conselleria competent en matèria de sanitat, en el termini màxim de sis mesos a partir de la publicació d'esta llei en el Diari Oficial de la Comunitat Valenciana, ha de regular l'adscripció dels centres escolars als centres de salut respectius, als quals ha de notificar l'adscripció i ha d'establir els mecanismes de coordinació més eficaç entre el centre educatiu i el centre de salut per a facilitar una atenció integral en el context més eficaç d'una administració moderna.

Segona. Mesures de col·laboració

S'establiran, en el termini de sis mesos a partir de la publicació de la llei en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*, mesures de col·laboració entre les conselleries competents en matèria de sanitat i educació per a promoure el coneixement, la prevenció i l'atenció al xiquet i/o adolescent portador de VIH amb el major respecte a la seua intimitat i el seu dret a seguir una escolarització en un context de normalitat.

Tercera. Sobre els drets relacionats amb la mare, el noutat i la lactància

Per al compliment del contingut dels articles 4 i 5 de la present llei:

nica 5/2000, de 12 de enero, reguladora de la responsabilidad Penal de los menores.

Los especialistas y facultativos reconocerán como interlocutores a los técnicos responsables del diseño y ejecución del programa de intervención individualizado de ejecución de la medida judicial, a los que se informará puntualmente durante el proceso terapéutico, elevando las propuestas que aquellos realicen al juzgado de menores.

2. Los centros de internamiento de menores quedarán adscritos al centro de salud más cercano a su ubicación, coordinándose con él a los efectos de la atención sanitaria.

3. La conselleria competente en materia de sanidad establecerá las medidas de atención capaces de armonizar la necesidad de custodia y seguridad del menor, con el respeto debido a la confidencialidad de datos y respetando la autoridad del médico responsable de la atención al menor infractor.

CAPÍTULO IV

Prevenió, detecció i atenció al maltrato infantil

Artículo 26. Prevenió, detecció i atenció al maltrato infantil

1. Se establecerán programas coordinados con los equipos municipales para realizar el seguimiento de embarazadas con riesgo social de maltrato infantil.

2. Cuando un profesional sanitario que asiste a un menor aprecie indicadores de desatención o maltrato, lo comunicará directamente o a través de la unidad de trabajo social, si la hubiere, al equipo municipal de Servicios Sociales o al órgano territorialmente competente en materia de protección de menores de la Generalitat, a través de las hojas de notificación homologadas, según la orden de 9 de marzo de 2006, de la conselleria de Sanidad y de la conselleria de Bienestar Social, sin perjuicio de la comunicación a la Fiscalía de Menores y, si procede, al juzgado.

DISPOSICIÓN ADICIONAL

Única

El Consell de la Generalitat adoptarà las medidas pertinentes para garantizar a los niños y las niñas de otros países que se encuentren en la Comunitat Valenciana y padezcan patologías quirúrgicas o médicas que amenacen gravemente su vida, los recursos asistenciales de que disponen en los hospitales de la Agencia Valenciana de la Salud, y cuando en su país de origen no cuenten con la respuesta asistencial suficiente para ello.

DISPOSICIONES TRANSITORIAS

Primera. Adscripción de los centros escolares

La conselleria competente en materia de sanidad, en el plazo máximo de seis meses a partir de la publicación de esta ley en el Diari Oficial de la Comunitat Valenciana, regulará la adscripción de los centros escolares a los centros de salud respectivos, a los que se notificará dicha adscripción y establecerá los mecanismos de coordinación más eficaces entre el centro educativo y el centro de salud para facilitar una atención integral en el contexto más eficaç de una administración moderna.

Segunda. Medidas de colaboración

Se establecerán, en el plazo de seis meses a partir de la publicación de la ley en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*, medidas de colaboración entre las consellerias competentes en materia de sanidad y educación para promover el conocimiento, la prevención y la atención al niño y/o adolescente portador de VIH con el mayor respeto a su intimidad y su derecho a seguir una escolarización en un contexto de normalidad.

Tercera. Sobre los derechos relacionados con la madre, el recién nacido y la lactancia

Para el cumplimiento del contenido de los artículos 4 y 5 de la presente ley:

a) Els centres i establiments sanitaris de nova creació hauran de contemplar les mesures necessàries per a fer-ho efectiu de forma immediata a partir de l'entrada en vigor de la present llei.

b) Els centres i establiments sanitaris ja existents a l'entrada en vigor de la present llei, disposaran per a això, d'un termini de dos anys des de l'entrada en vigor d'esta llei.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Única

Queden derogades totes les normes del mateix rang o d'un rang inferior en tot allò que contradiga o s'opose al que disposa esta llei.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Desplegament reglamentari

En el termini de sis mesos des de l'entrada en vigor d'esta llei, s'han d'adoptar les mesures tècniques i organitzatives necessàries per a desplegar-la per mitjà d'un reglament.

Segona. Entrada en vigor

La present llei vigix des de l'endemà de la publicació en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

Per tant, ordene que tots els ciutadans, tribunals, autoritats i poders públics als quals pertoque, observen i facen complir esta llei.

Valencia, 20 de juny de 2008

El president de la Generalitat,
FRANCISCO CAMPS ORTIZ

a) Los centros y establecimientos sanitarios de nueva creación deberán contemplar las medidas necesarias para hacerlo efectivo de forma inmediata a partir de la entrada en vigor de la presente ley.

b) Los centros y establecimientos sanitarios ya existentes a la entrada en vigor de la presente ley dispondrán para ello de un plazo de dos años desde la entrada en vigor de esta ley.

DISPOSICIÓN DEROGATORIA

Única

Quedan derogadas todas las normas de igual o inferior rango en lo que contradigan o se opongan a lo dispuesto en la presente ley.

DISPOSICIONES FINALES

Primera. Desarrollo reglamentario

Reglamentariamente, en el plazo de seis meses a partir de la entrada en vigor de esta ley, se adoptarán las medidas técnicas y organizativas necesarias para su desarrollo.

Segunda. Entrada en vigor

La presente ley entrará en vigor el día siguiente al de su publicación en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

Por tanto, ordeno que todos los ciudadanos, tribunales, autoridades y poderes públicos a los que corresponda, observen y hagan cumplir esta ley.

Valencia, 20 de junio de 2008

El president de la Generalitat,
FRANCISCO CAMPS ORTIZ